

Μαδονά.

Η ΦΑΥΣΤΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΦΙΛΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΑΗΝΗΣ

« Ο ΘΕΟΦΙΛΟΣ »

Μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Θεάτρου
ΑΠΤΑ/ΙΑΤΑ

ΜΥΤΙΑΗΝΗ 1996

Ο Μποστ για τη Φάυστα

Είθισται προ πάσης παραστάσεως, ο θεατρικός συγγραφέας να απολογηται προς το κοινόν, είτε με σύντομον σημείωμα εντός του διαφημιστικού προγράμματος είτε με φλύαρον διατριβήν εις τας φιλοξένους εφημερίδας, διά να κάνη κατανοητήν την "θέσιν" του. Στη Φάυστα θέσις δεν υπάρχει. Το έργο γράφτηκε σε στιγμή κεφιοῦ και ούτε θυμάμαι να με "κούρασε" ούτε το "θέμα της να με απασχόλουσε χρόνια" Τό 'γραψα το καλοκαίρι του 63, φιλοδοξώντας να έχω στο συρτάρι κι ένα έργο που να μην είναι επίκαιρο και να μπορή να παίζεται ανεξαρτήτως εποχής. Την ιδέα την πήρα από μια "τραγική ιστορία" που είχα δώσει προ ετών ως σκίτσο στον Θεατή, τότε που ένας Καρχαρίας στο Κερασίι έφαγε κάποιο παιδί που κολυμπούσε. Αυτός στάθηκε ο πυρήνας της Φάυστας, της Απολεσθείς κόρης. Ποιητική αδεία ο συγγραφέας το παιδί το έκανε κοριτσάκι και το βάφτησε Ριτσάκι, επειδή ήδη το δραματούργημα το είχε αρχίσει σε δεκαπεντασύλλαβο και τον εξυπηρετεί η πρωτότυπος ρίμα (αν του εχρειάζετο αγοράκι, να είσθε βέβαιοι ότι, κατόπιν ωρίμου σκέψεως, θα το έβγαζε Γρηγοράκη). Αυτή ήταν η μόνη δυσκολία που αντιμετώπισε ο δραματογράφος. Στο Κερασίι, το παιδί εξαφανίστηκε. Στη Φάυστα, το "Ριτσάκι" ξαναβρίσκεται με τους γονείς του, έπειτα από 20 έτη, βγαίνοντας από την κοιλιά του κήτους που ψαρεύει ο μανιώδης ψαράς πατέρας. Παρόλο που κατ' αρχήν το έργο γράφτηκε ως "σκηνικό παιχνίδι", στο σημείο αυτό, όπου η κόρη αφηγείται για

τις χώρες που είδε ταξιδεύοντας χρόνια σ' όλες τις θάλασσες, θα γινόταν "πολιτικό", με την παρεμβολή μερικών στίχων τρεχούσης επικαιρότητας, και το Ριτσάκι θα έλεγε στους γονείς του γνώμες για το Βιετνάμ, για την Κύπρο και τον Άγιο Δομήνικο, που υποτίθεται ότι γνώρισε παραπλέοντας στις ακτές τους. Ο σκηνοθέτης όμως δεν ήθελε πολιτική και ο συγγραφέας δεν επέμεινε. Τελικά το Ριτσάκι είπε μερικά ανώδυνα πράγματα για το Θιβέτ και την Μογγολία κι έτσι συγγραφέας και σκηνοθέτης έμειναν φίλοι. Αυτό το καλό έχει η Φάυστα. Συσφίγγει τους δεσμούς σκηνοθετών και δημιουργών. Επιπροσθέτως έχει τας εξής πρωτοτυπίας και προσόντα :

- α) Με την παρεμβολήν 17 τραγουδιών, γίνεται "μιούζικαλ" διάρκειας δύο ωρών.
- β) Αφαιρουμένων των τραγουδιών, γίνεται "μονόπρακτον" μιας ώρας.
- γ) Διά της προσθέσεως 30-40 στίχων, μεταβάλλεται εις έργον "πολιτικό".
- δ) Διά της αφαιρέσεως των πολιτικών αιχμών, γίνεται "σκηνικό παιχνίδι". Είναι δηλαδή, έργον αυξομειούμενον εις διάρκειαν, κατάλληλον δι' όλους τους θιάσους και δι' όλας τας σκηνάς, πράγμα που ουδείς συγγραφέας κατάφερεν εις την παγκόσμιον δραματογραφίαν. Αισθάνομαι δε ιδιαιτέρως υπερήφανος, διότι αυτό που ο Σαίξπηρ και ο Αισχύλος δεν κατώρθωσαν να πραγματοποιηθούν, το κατώρθωσα εγώ χωρίς να κουρασθώ πολύ. Έτερον δεν έχω να προσθέσω.

Ο Μποστ,
ως μοναδική περίπτωση θεατρικού συγγραφέα
που δεν τίθεται κάτω από χαρακτηρισμό,
ταμπέλα ή φόρμα,
ωθεί ηθοποιούς
και λοιπούς συντελεστές,
σ' ενα άναρχο παιχνίδι,
σε μια πανδαισία θεατρικής έκφρασης,
όπου τα πάντα έχουν θέση,
αρκεί να είναι "Μποστικά".
Φύσει ανατρεπτικός
των κακώς αλλά και καλώς κειμένων
και όντας σοβαρός
και Ελληνικότατος,
ο Μποστ παρωδεί ,
σαρκάζει, απομυθοποιεί,
λογοπλάθει,
αναιρεί και αναιρείται,
μας μπάζει στον μαγικό του κόσμο
και μας οδηγεί σε δρόμους
ενός θεάτρου - αντιθεάτρου- ,
όπου οι κλασσικές σκηνοθετικές και ερμηνευτικές
ενέργειες αυτοκαταστρέφονται εν τη γεννέσει τους
και όπου ο μίτος εντοπίζεται
μέσα από χαλάρωση και άφεση
στην αίσθηση της " Μποστικιάς" διασκέδασης
και του "Μποστικού" παραμυθιού.
Το να διασκεδάσουν ηθοποιοί,
συντελεστές και θεατές
μέσα σ' αυτό το παραμύθι
είναι και ο στόχος που θέσαμε,
ανεβάζοντας αυτή την παράσταση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΕΦΤΕΛΗΣ

Φ Α Υ

Η ΑΠΟΛΕΣΣ

Ιλαροτο
το

MENTH ΜΠΟΧ

Σκηνοθεσία : Ανδρέας Σεφτελής
Μουσική : Ηρακλής Πασχαλίδης
Κοστούμια : Αγγελική Πολιτάκη
Φωτισμοί : Κώστας Καρατζάς

ΦΟΜ 1977

Σχέδιο εξωφύλλου, αφίσα : Έλενα Παπαδάτου
Φωτογραφίες από τις πρόβες : Μιχάλης Πολυχνιάτης
Ραφή κοστούμιών : Μαρίκα Σαράτση
Κατασκευή σκηνικών : Θόδωρος Καλμούκος,
Βαγγελιώ Τζαφέρη

Καλλιτεχνικός διευθυντής

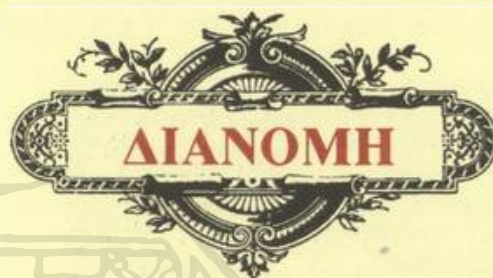
Ευχαριστούμε τον Ηρακλή Πασχαλ

ΣΤΑ

ΕΙΣ ΚΟΡΗ

εγωδία

ΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

Πρόλογος	: Ανδρέας	Σεφτελής
Φάυστα	: Μαρία	Αϊβαλιώτου
Ελένη	: Βαγγελιώ	Τζαφέρη
Γιάννης	: Αντώνης	Μυλωνάκης
Μαριάνθη	: Ντέσσυ	Κομνηνού
Ριτσάκι	: Έλενα	Παπαδάτου
Κος Ιατρού	: Χαρίτος	Μικές
Κα Ιατρού	: Βαγγελιώ	Τζαφέρη
Υιός	: Θέμις	Οσμανλής
Γαλή Α΄	: Σπύρη	Κικάϊρε
Γαλή Β΄	: Λία	Κρητικού

Περικλής Μαυρογιάννης

η για την πολύτιμη βοήθειά του

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΒΕΣ

Αντώνης Μυλωνάκης - Μαρία Αϊβαλιώτου
Ντέσσυ Κομνηνού

Βαγγελιώ Τζαφέρη

Έλενα Παπαδάτου - Θέμις Οσμάνλης

Σπύρη Κικιάριε - Αντώνης Μυλωνάκης
Ντέσσυ Κομνηνού

Μαρία Αϊβαλιώτου

Ανδρέας Σεφτελής

Θέμις Οσμάνλης - Χαρίτος Μικές

ΜΕΝΤΗΣ ΜΠΟΣΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1918. Στην Ελλάδα εγκαταστάθηκε το 1926. Τελείωσε το Η' Γυμνάσιο και τον ίδιο χρόνο γράφτηκε στη Σχολή Καλών Τεχνών, όπου παρακολούθησε μαθήματα μόνο για ένα εξάμηνο. Για πρώτη φορά, εμφανίζεται ως εικονογράφος περιοδικών γύρω στα 1948. Έχει συνεργαστεί ως σκιτσογράφος με την Καθημερινή, ως πολιτικός γελοιογράφος με την *Ελευθερία*, την *Πρωινή* και την *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία* και ως χρονογράφος με την *Αυγή*. Έχει εικονογραφήσει εκατοντάδες βιβλία, έχει γράψει χιλιάδες χρονογραφήματα και άρθρα κι έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 10.000 γελοιογραφίες. Δείγματα της δουλειάς του έχουν περιληφθεί στα λευκώματα: *Σκίτσα του Μπόστ*, *Το λευκώμά μου*, *Σκίτσα και κείμενα*, *Αλληλογραφία με τον Κώστα*, *Η Φαύστα*, *Το ημερο-*

λόγιο μιας χήρας κ.α. Παράλληλα ασχολήθηκε με τη ζωγραφική και το θέατρο. Η πρώτη του εμφάνιση στο θέατρο έγινε το 1963 με τον *Δον Κιχώτη*, που παρουσίασε η Ποντιακή Στέγη Κοκκινιάς. Ακολούθησαν: *Όμορφη πόλη* ((1963, σε συνεργασία με τον Μίκη Θεοδωράκη), *Φαύστα* (1964), *Τα χρυσά φτερά* (1973), *Εκλογές του Μπόστ* (1973), *Μαρία Πενταγιώτισσα* (1982), *Κάνε το Πασόκ σου παξιμάδι* (1985), *Ιστορικές ιστορίες* (1985) *40 χρόνια Μπόστ* (1987), *Μήδεια* (1993), *Ρωμαίος και Ιουλιέτα* (1995). Επίσης, σε συνεργασία με άλλους έγραψε: *Και συ χτενίζεσαι* (1973), *Εθνική κωμωδία* (1974), *Εφημερέβομεν* (1977), *Της Λαρίσης το ποτάμι* (1980), *Πιάσαμε το τρίτο* (1981), *Χαιρέτα μου τον πλάτανο* (1982), *Στο βάθος μύθος* (1986), *Ο εφευρέτης* (1993).

Σύγχρονη παρωδία με παλιά υλικά

Ο Μπόστ δεν είναι στατικός θεατής της σημερινής ζωής. Στα στραβά και στα ανάποδα της, βλέπει τις ρίζες της κακής κληρονομιάς. Ακόμα δεν μπορούμε να ξετινάξουμε από πάνω μας τη φράγκικη ξιπασία και το κακό σπυρί της αρχαιοπληξίας. Ολο αυτό το "πνεύμα" έχει απλώσει τα πλοκάμια του και στη σημερινή ζωή μας (αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι στα 1965 θεωρούμε τη γλώσσα του λαού μας... ισότιμη με την καθαρεύουσα). Όλα, λοιπόν, αυτά τα "οικεία κακά", τα περιλαμβάνει ο Μπόστ με τη σατιρική του πένα και στήνει μια αφάνταστα διασκεδαστική παρωδία ιδεών, καλλιτεχνικών μορφών, καταστάσεων και προσώπων. Ο τίτλος του έργου προδιαθέτει το πνεύμα ότι ασφαλώς η παρωδία αρχίζει από το θέατρο της καθαρεύουσας. Και πέρα, βέβαια, από την τοτινή αξία της Φαύστας, το καθαρόλογο θέατρο είναι το πιο ολοσούσουμο ιδεολογικό και καλλιτεχνικό εξάμβλωμα του λογιότατισμού. Καταρχήν ο Μπόστ φτιάχνει ομολογουμένως απίθανη υπόθεση στη δική του Φαύστα. Και η απίθανη αυτή υπόθεση αντανακλά ακριβώς τον απίθανο λογιότατισμό και τις έσχατες συνέπειες του. Οι απίθανοι θε-

ατρικοί μύθοι, με τους οποίους διασκεδάζουν οι παππούδες μας, το απίθανο φανφαρόνικο παίξιμο, ο μελοδραματικός καμποτινισμός, αλλά και η ιστορική αφέλεια, η ηθική χρηστομάθεια και συλλήβδην η παιδεία, παρωδούνται στη Φαύστα, τόσο με την υπόθεση όσο και με το λόγο, κατά τρόπο οξύ, ζεστό και ζωντανό. Το απροσδόκητο διαδέχεται το απίθανο, και το απίθανο το διαδέχεται το εξωφρενικό. Μια εποχή, μια νοοτροπία, μια ιδεολογία, ένας τρόπος αίσθησης της ζωής, που φόρεσε το φράγκικο κορσέ, δεμένο με τα κορδόνια του ψευτοκλασικισμού. Παρωδούνται επί δύο ώρες, με ρωμαίικο κέφι, με στηλιτευτικό οίστρο, με απέραντη καλοκαρδιά. Σημερινές καταστάσεις, όπως η φτώχεια ή ο χαμός των παιδιών, περνάνε από τον σατιρικό διάλογο του Μπόστ και φορμάρονται σε καταστάσεις fin de siècle. Αυτό το τέλος του περασμένου αιώνα, σαν μόδα και σαν νοοτροπία, έδωσαν στον Μπόστ ένα υλικό πρώτης γραμμής για να ζωντανέψει το σύγχρονο πνεύμα και να γελοιοποιηθεί ο ψιμυθιωμένος πολιτισμός.

ΣΤΑΘΗΣ ΙΩ. ΔΡΟΜΑΖΟΣ
Νεοελληνικό θέατρο, Κέδρος, 1986

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΦΙΛΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
" Ο ΘΕΟΦΙΛΟΣ "**

Μέλος Διεθνούς Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Θεάτρου
ΑΠΤΑ / ΙΑΤΑ

Το Πολιτιστικό Κέντρο ΦΟΜ " Ο ΘΕΟΦΙΛΟΣ " συμπληρώνει φέτος 18 χρόνια από την ίδρυσή του.
Λειτουργούν πέντε τμήματα σε 12μηνη βάση.

α) Θεάτρου, β) Μουσικής, γ) Λογοτεχνίας, δ) Λαογραφίας, ε) Εικαστικών Τεχνών.

Εκδίδει την περιοδική έκδοση Λεσβιακών Γραμμάτων - Τεχνών " Μυτιλήνη " (τόμοι 4), " Πληροφοριακό Δελτίο ", έντυπα, βιβλία κ.λ.π.

Στις 26-3-95 εγκαινίασε την **ΑΙΘΟΥΣΑ ΘΕΑΤΡΟΥ - ΤΕΧΝΗΣ** (Σκρα - Σαμοθράκης 3 - Κιόσκι)
όπου λειτουργούν:

1. Τμήματα Θεάτρου - STUDIO - Περιοδικά Σεμινάρια - Συναντήσεις Λόγου και Τέχνης.
2. Αίθουσα διδασκαλίας Μουσικής - Ζωγραφικής.
3. Αίθουσα " Λεσβιακής Βιβλιοθήκης " με αρχαιακό υλικό. Βιβλιοθήκη Θεάτρου.
4. Εντευκτήριο " Φίλων των Τεχνών ".
5. Εκθεσιακός χώρος εκδηλώσεων ευρύτερης πολιτιστικής παρουσίας.

Το Θεατρικό του Τμήμα ανέβασε τα παρακάτω έργα:

- 1979: " Ο ΑΦΕΛΗΣ ". Κωμωδία Δ. Ψαθά.
1980: " ΑΦΑΛΟΤΡΥΠΙΔΑ ". Λεσβιακή μουσική επιθεώρηση, Σ. Αναστασέλλη - Β. Χατζημανώλη.
1981: " ΜΙΚΡΟΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΙ ". Κωμωδία, Δ. Ψαθά.
1982: " Γ' ΑΝΑΠΟΥΔΟΥΣ ". Λεσβιακή ηθογραφία, Γ. Πασπάτη.
1984: " ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Ο ΕΡΩΣ ". Κωμωδία, Δ. Ψαθά.
1987: " ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ". Δράμα, Αλ. Πάργη.
1988: " Η ΡΟΥΔΙΑ ". Κωμωδία, σε Μυτιληνιά ντοπιολαλιά, Α. Αραβανόπουλου.
1988: " 4 ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΑ ". (Μουρσελάς, Ουίλιαμς, Χεμινγκουάι, Στρίνμπεργκ).
1989: " ΗΛΕΚΤΡΑ ". Τραγωδία. Σοφοκλή, (1990 επαναλήψεις).
1990: " Η ΒΕΓΓΕΡΑ ". Ηθογραφία, μουσική κωμωδία, Ηλ. Καπετανάκη.
1991: " ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΕΣ ". Κωμωδία, Αριστοφάνη, (1992, επαναλήψεις).
1992: " ΔΕΛΗΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΙ ΥΙΟΣ ". Κωμωδία, Α. Σακελλάριου, (τιμητική βραδιά).
1992: " Ο ΚΛΕΨΑΣ... ΤΟΥ ΚΛΕΨΑΝΤΟΣ ". Σάτιρα, Ντάριο Φο.
1993: " ΥΛΙΚΟ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ". (Βασισμένο στην τραγωδία του Σοφοκλή). (1994 - 95 επαναλήψεις).
1995: " ΠΑΡΟΔΟΣ ΘΗΒΩΝ " και " ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟΝ ΟΡΕΣΤΗ " Μονόπρακτα, Ι. Καμπανέλλη.
1995: " ΦΑΥΣΤΑ ". Σάτιρα, Μπόστ (1996 επαναλήψεις).

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Α) Στο Ευρωπαϊκό - Διεθνές Φεστιβάλ του GÖPPINGEN Γερμανίας, εκπροσωπώντας την Ελλάδα, με τις " Εκκλησιάζουσες " (21-11-92).

Β) Στο 10ο Παγκόσμιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου, στο Πριγκιπάτο του MONACO. (MONTE CARLO) και στο XXI CONGRESS I.A.T.A., ως μέλο ς, και εκπροσωπώντας την Ελλάδα, με τις " Εκκλησιάζουσες " (28-8-93).

Γ) Στην Ελλάδα, και στα 6 Φεστιβάλ " ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ", των Ερασιτεχνικών Θιάσων Αιγαίου, που διοργανώνουν κάθε χρόνο το Υπ. Αιγαίου και η Γ.Γ. Λαϊκής Επιμόρφωσης, με τα παρακάτω θεατρικά έργα:

- α) Στη Μυτιλήνη (18-27/11/88) με τη " Ρουδιά " του Α. Αραβανόπουλου.
- β) " Χίο (13-24/10/89) με την " Ηλέκτρα " του Σοφοκλή.
- γ) " Σάμο (1-11/11/90) με τη " Βεγγέρα " του Η. Καπετανάκη.
- δ) " Σύρο (29/10-9/11/91) με τις " Εκκλησιάζουσες " του Αριστοφάνη.
- ε) " Λήμνο (1-10/10/92) με το " Ο κλέψας... του κλέψαντος " του Ντάριο Φο.
- στ) " Ρόδο (4 - 11/11/93) με το " Υλικό Αντιγόνης ", Σοφοκλή.

Δ) Στο Festival "Θεατρικές Αναζητήσεις στο Αιγαίο '95" του Πνευματικού Ιδρύματος Σάμου " Νικ. Δημητρίου " στο Πυθαγόρειο (2-7 Μαΐου '95), με τα μονόπρακτα του Ιακ. Καμπανέλλη " Πάροδος Θηβών " και " Γράμμα στον Ορέστη ".